

Kooste omistajille tehdystä terveystarkastuksesta

Teksti: Jalostustoimikunta

ENSIMMÄISEKSI JALOSTUSTOIMIKUNTA haluaa kiittää kyselyyn vastanneita heidän panoksestaan. Tämä on ensimmäinen hieman laajemmin rotumme tilannetta koskeva kysely. Kyselyn tulokset ovat suuntaa antavia, ja ne perustuvat tämän kyselyn vastauksiin.

Jalostustoimikunnalla on tarkoituksena uusia samankaltainen kysely n. 5 -10 vuoden kuluttua. Tämä näyttäisi, mikä on maamme irlanninsusikoira-populaation tila ja hieman suuntaa, mihin olemme menossa.

Terveystarkastuksen sukupuolijakauma sekä elävät/kuolleet-suhteet eivät sisältäneet suurta yllätystä.

Vastauksen kokonaismäärä 158 kpl vastaa n. 120 % yhden vuoden rekisteröintimäärästä (oletus, että pentuja 130/vuosi). Määrä on sinällään ihan hyvä, mutta olisi niitä voinut olla useampikin.

Virallisten tutkimusten osalta silmätarkastukset olivat omaa luokkaansa, 36,7 %. Määrä voi pitää jo todella hyvänä. Kiitos siitä kuuluu aktiivisille omistajille. Silmän ja luomien sairauksien osalta ei tullut yllätyksiä. Prosentuaalisesti näiden sairauksien määrä vastauksista on suhteellisen alhainen.

Luuston ja nivelten sairauksien osalta selkävaivojen määrä hieman yllätti suuruudellaan. Selän/rangan alueen sairaudet/häiriöt olivat samansuuruiset kuin olka- ja kyynärpäissä sekä lonkissa ilmenneet ongelmat. Luusyöpää valitettavasti rodussamme on, ja se onkin yhtenä yleisimpien kuolinsyiden joukossa. Tämän osion vastauksen perusteella voidaan edelleenkin olla sitä mieltä, että luuston ja nivelten vaivat valitettavasti ovat rotumme arkipäivää.

Sydänvikojen määrä oli vastauksissa hieman oletettua alhaisempi, silti valitettavasti se on toinen merkittävä kuolemaan johtava tekijä syövän kera. Epilepsiaa on rodussamme esiintynyt pieninä määrinä, ja onneksi ainakin vastauksen perusteella se vie-

lä sellaisena pysyy. Virtsatietulehdusten suuri määrä yllätti. Pääsääntöisesti tästä vaivasta kärsivät nuoret, lähes vielä pentuikäiset nartut. Ani harvalla tulehdus oli toistunut saati krooninen. Allergiat ainakin vastauksen perusteella ovat yleisiä. On vaikea sanoa, mikä on diagnosoitua allergiaa ja mikä omistajan oletusta/havaintoa.

Luonne-osio oli ehkä hankalin täyttää. Oman koiran luonnetta ei ole helppo analysoida saati sitten laittaa paperille. Luonne kuitenkin rodullamme näyttäisi olevan vielä ihan hyvällä tolalla, ystävällinen ja avoin. Dominanssista mainittakoon, että sinällään se ei tarkoita pelkästään negatiivista asiaa. Esimerkiksi uroksella astumistilanteessa dominoivasta luonteesta ja peräänantamattomuudesta on vain etua. Metsästysvietti näyttäisi olevan rodullamme vielä tallessa, ja sen merkitys niin hyvässä kuin myös pahassa on syytä muistaa. Juoksuharrastuksessa siitä on tietysti pelkkää hyötyä, mutta normaalielämässä siitä voi aiheutua omistajalle hankaluuksia. Koira voi karata, jahdata autoja, pyöriä ja jopa karjaa. Tällaisissa tilanteissa saattaa aiheutua vahinkoa koiralle itselleen tai myös sille toiselle osapuolelle, itse "saalille". Vartioimisviettiä myös rodusta löytyy jossakin määrin, tätä ei myöskään kannata kasvatustajien ja koiran omistajien unohtaa. Rodun alkupeäinen käyttötarkoitus kannattaa muistaa, sillä sieltä löytyy vastauksia niin dominanssiin, metsästysviettiin kuin vartiointitaipumuksiinkin. Koiran luonne on yksi tärkeimmistä asioista nyky-yhteiskunnassa, joten sen hyvänä säilyttäminen rodussamme on yhä tärkeämpää.

Uroksista sen verran, että kivespuutokset olivat vastauksissa määrällisesti positiivisen vähäisiä. 27,4 % uroksista ei vastauksen mukaan osaisi astua, mikä on prosentuaalisesti kuitenkin suuri määrä. Keinosiemennysten määrä koko astuneiden määrästä on isohko. Syitä tähän löytyy useita, osa niistä eriteltyinä taulukon alalaidassa. Kastroitujen määrä urosten kokonaismäärästä oli myös yllättävän suuri.

Irlanninsusikoiranarttuja koskevissa vastauksissa yllätti keisarileikkattujen koirien määrä. Pentuja saaneita narttuja oli 24, joista 7:lle on tehty keisarileikkaus. Prosenttiosuus nousee 29,1:een, joka on kyllä aika suuri määrä. Kohdunpoistojen määrä on myös suhteellisen suuri kokonaismäärään nähden.

Kuolinsyissä ei yllätyksiä ilmennyt. Sydänviat, syövät sekä tapaturmat ovat rotumme vitsauksia. Rotumme on tapaturma-altis, mistä osasy varmasti kääntyy myös metsästys- ja saalistusvietin harteil-

le.Vatsalaukunkiertymien vähäinen määrä oli meille positiivinen yllätys.

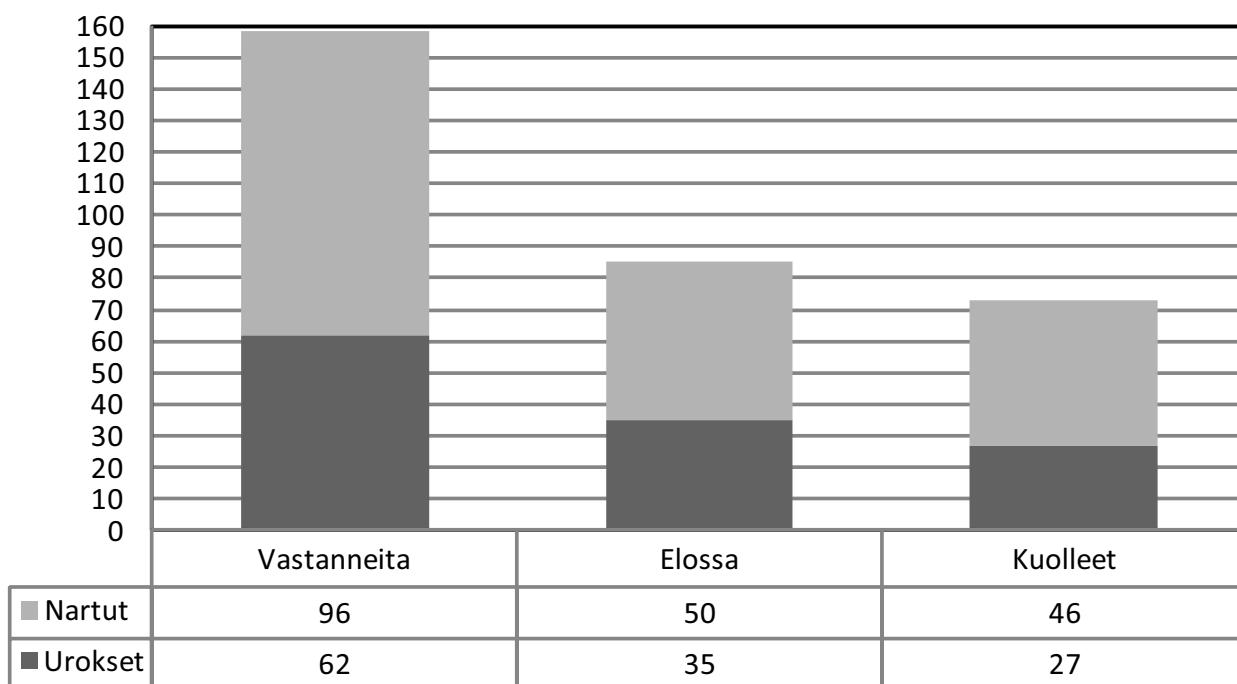
Ohessa linkki tutkimukseen, johon tätä Suomen irlanninsusikoirat ry:n 2008 tekemää terveyskyselyä voi halutessaan hieman verrata: http://www.ths.vetsuisse.unibe.ch/lenya/housing/live/publications/Diss_Urfer_2007.pdf

Vielä kerran kiitokset teille kaikille, jotka jaksoitte vastata. Tästä on hyvä jatkaa.

TIEDOTYHTEENVEDOSTA

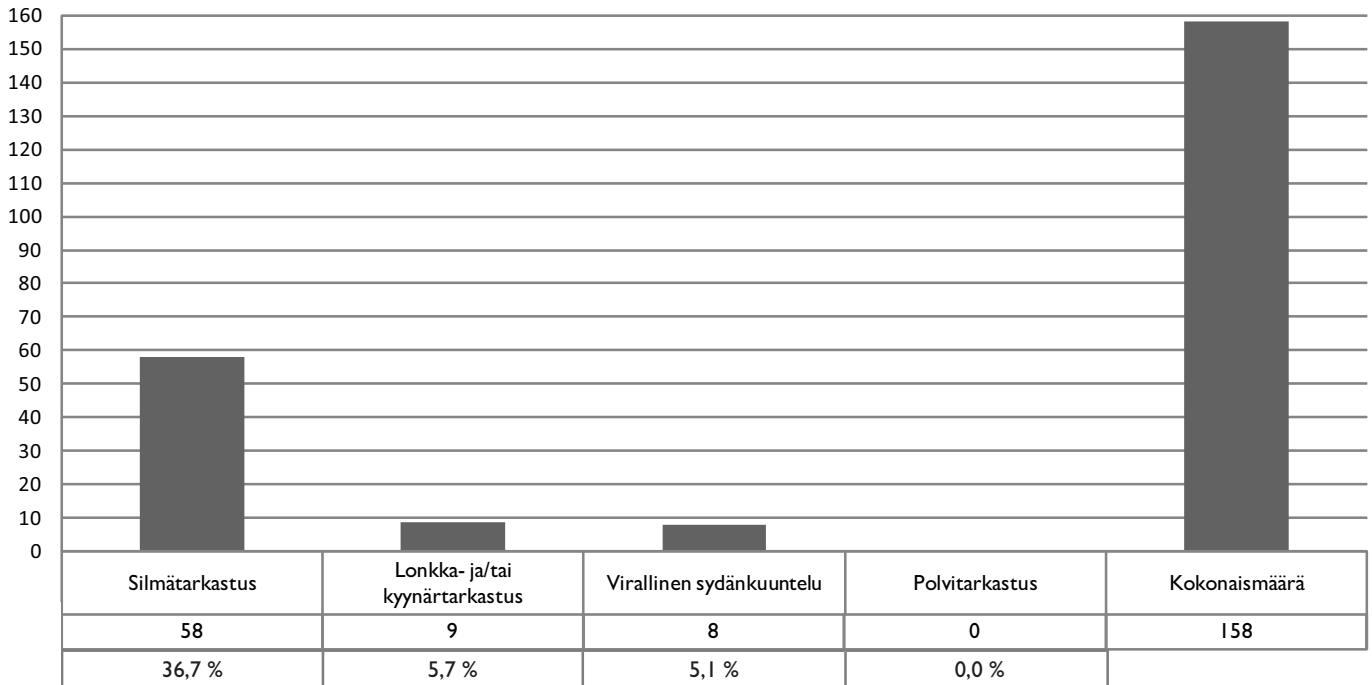
KYLLÄ- ja EI-vastaukset on laskettu kaikista niiltä osin kun niihin on vastattu. Osaan kysymyksistä ei ole vastattu lainkaan ja osa vastauksista on Ei Osaa Sanoa (EOS).

Vastauksia oli yhteensä 158 kpl. Elävistä koirista vastauksia oli 85 kpl ja kuolleista koirista vastauksia oli 73 kpl. Sukupuolijakauma: uroksia 62 kpl ja narttuja 96 kpl

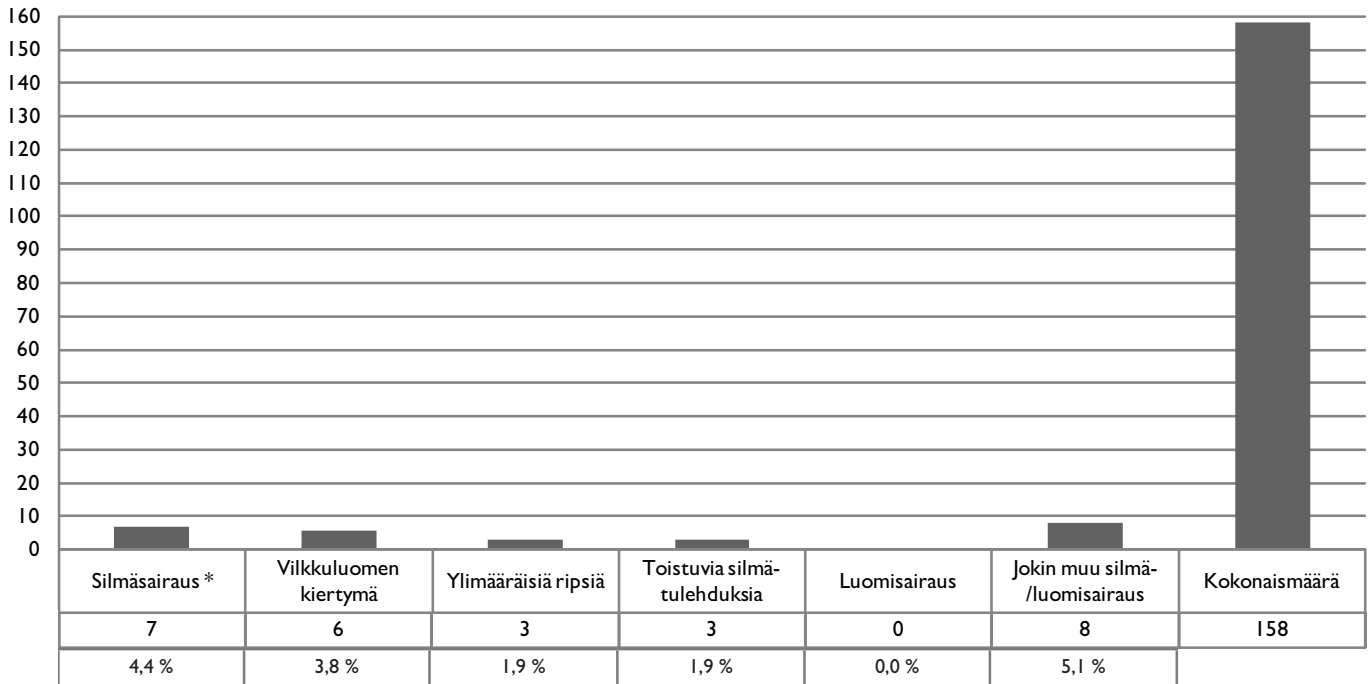
VIRALLISET TUTKIMUKSET

Onko koirallenne tehty jokin / joitakin seuraavista virallisista tutkimuksista (täytetty Kennelliiton virallinen kaavake tutkimuksesta).

SAIRAUDET

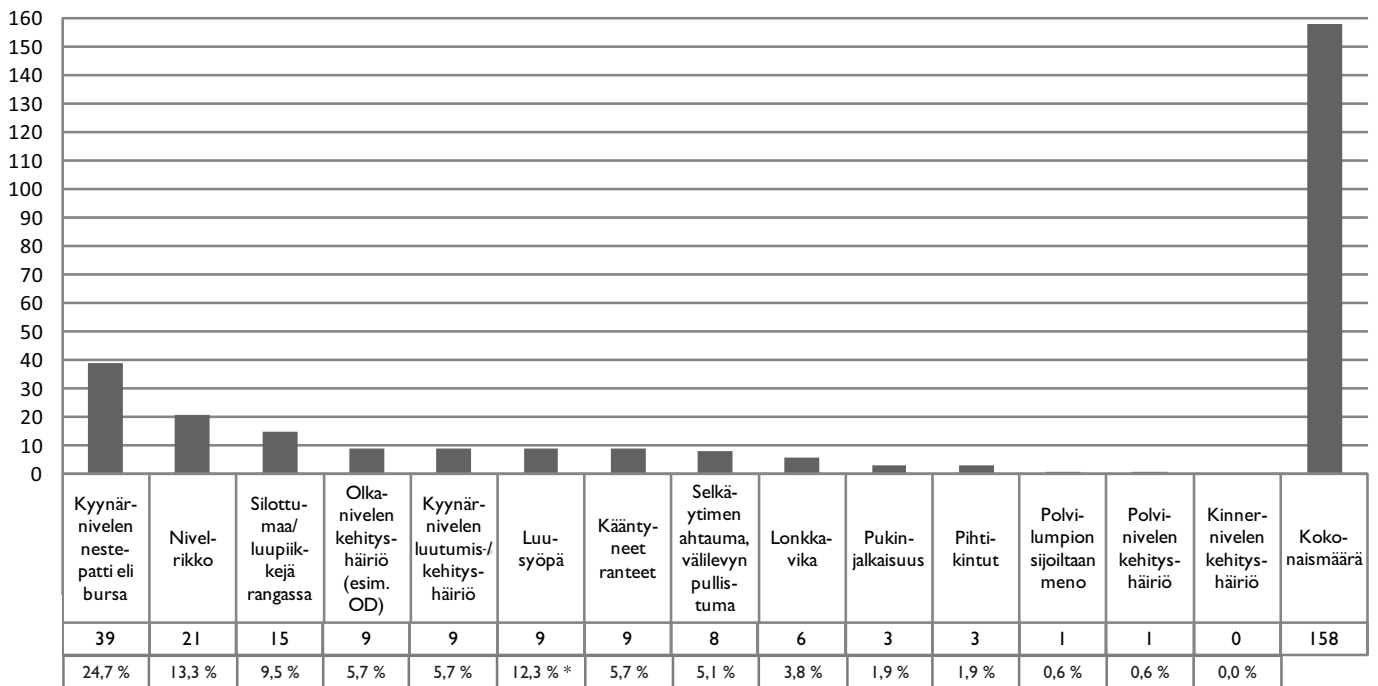
Onko koirallenne todettu jokin / joitakin seuraavista sairauksista. Silmän- ja luomien sairaudet

* 4 kpl HC eli kaihi ja 1 kpl RD-multifokaalinen, kahdessa tapauksessa ei tullut ilmi sairautta.

LUUSTOON JA NIVELIIN LIITTYVÄT SAIRAUDET / HÄIRIÖT

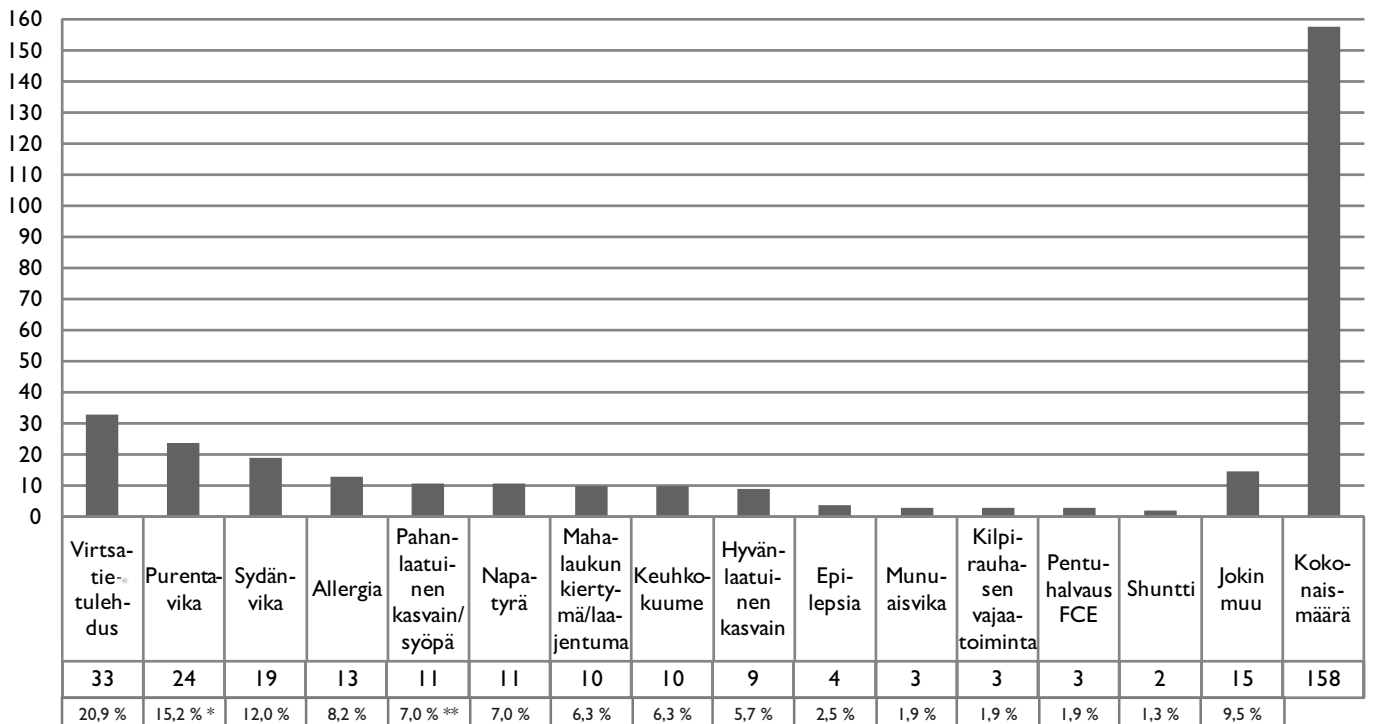
Onko koirallanne esiintynyt jokin / joitakin seuraavista sairauksista tai häiriöistä:

* Laskettu kuolleiden lukumäärästä

MUUT SAIRAUDET / VIAT

Onko koirallanne todettu jokin / joitakin seuraavista sairauksista / vioista

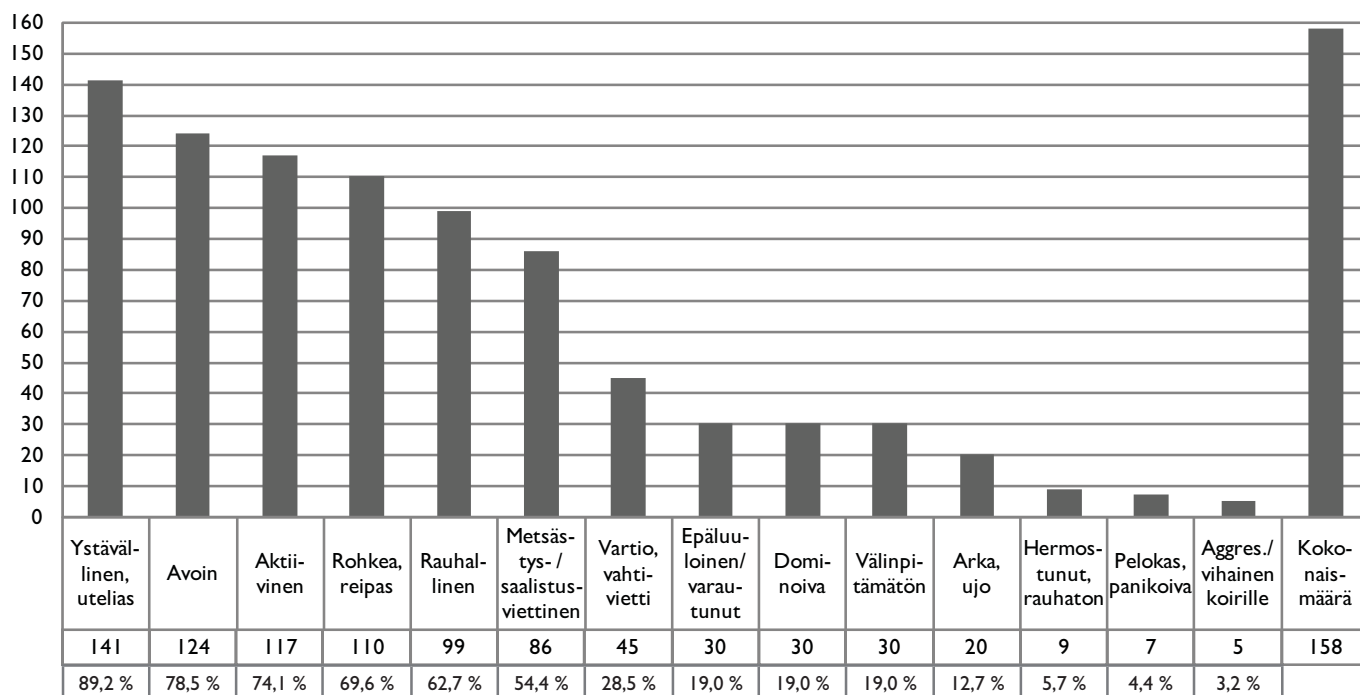

* yläp=4 kpl, alap= 6 kpl, kapea alaleuka toinen kulmahammas sisällä= 9 kpl, kapea alaleuka molemmat kulmahampaat sisällä= 5 kpl

** jos lopetuksen syynä on ollut em. sairaus tulee arvoksi 15 % laskettuna kuolleiden määrästä.

LUONNE

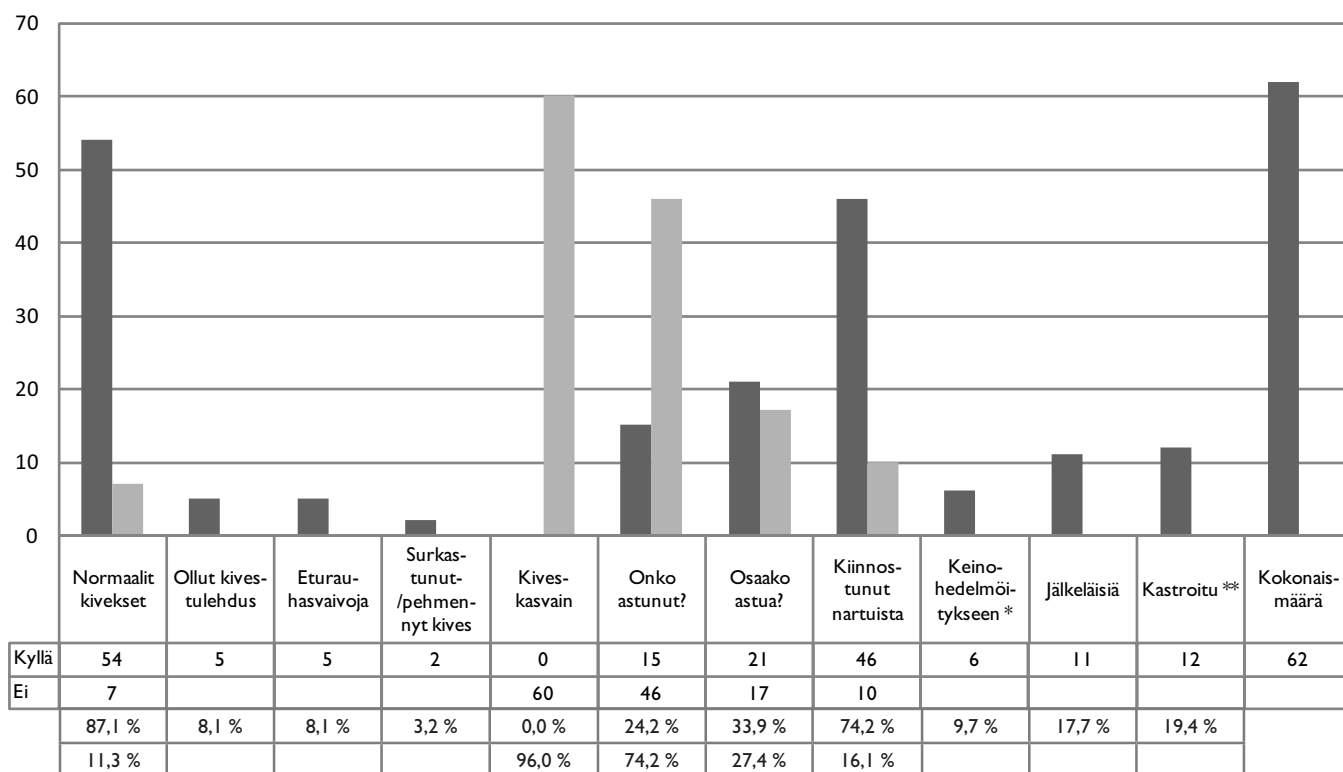
Onko koiranne perusluonnepiirteiltään

UROSKOIRAA KOSKEVAT KYSYMYKSET (uroksia 62 kpl)

Onko koirallanne

Tämän kysymyksen kohdalla muutamassa on myös palkki EI-vastauksen kohdalla, koska kaikissa kohdin omistaja ei ole pystynyt vastaamaan tai EI-vastauksella on myös merkitystä.

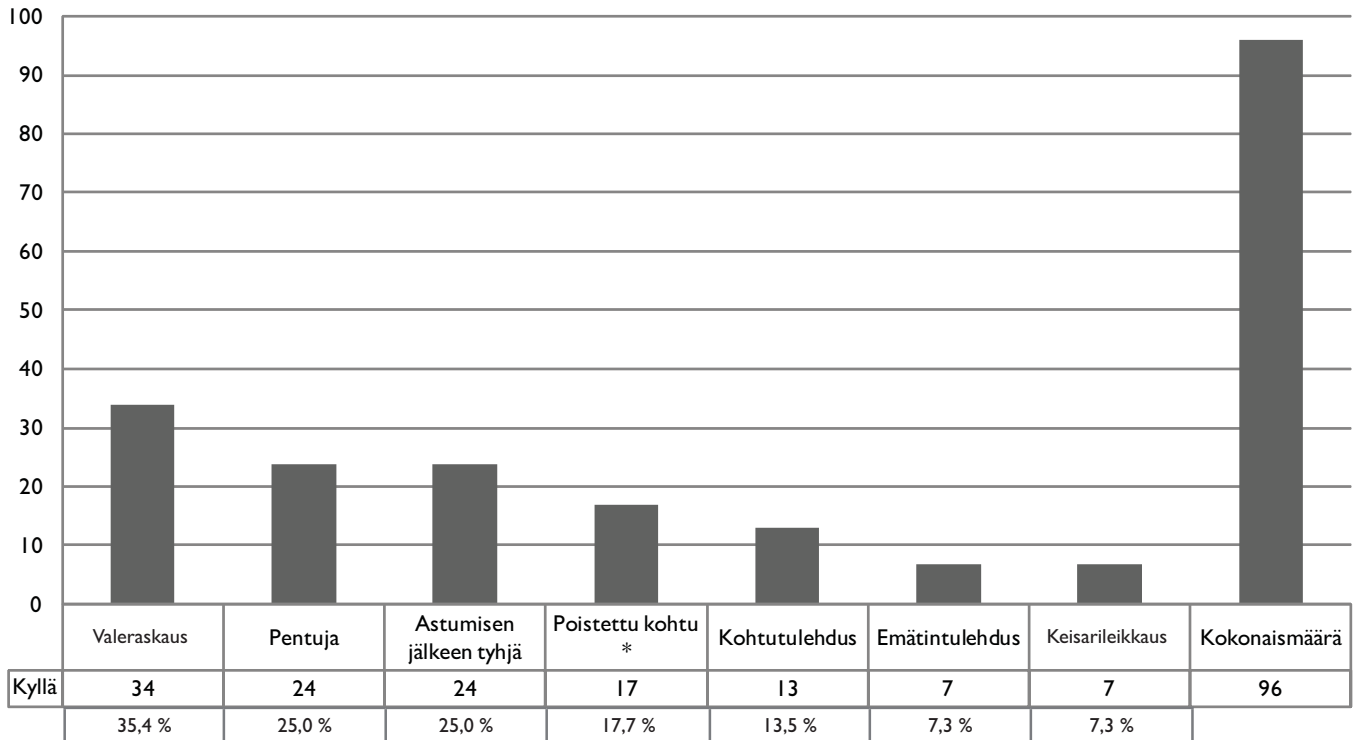

* nartun omistajan pyynnöstä, kokoero, nartun käytös

** kiveskiertymä, eturauhasvaivat, taloudessa narttu

NARTTUKOIRAA KOSKEVAT KYSYMYKSET (narttuja 96 kpl)

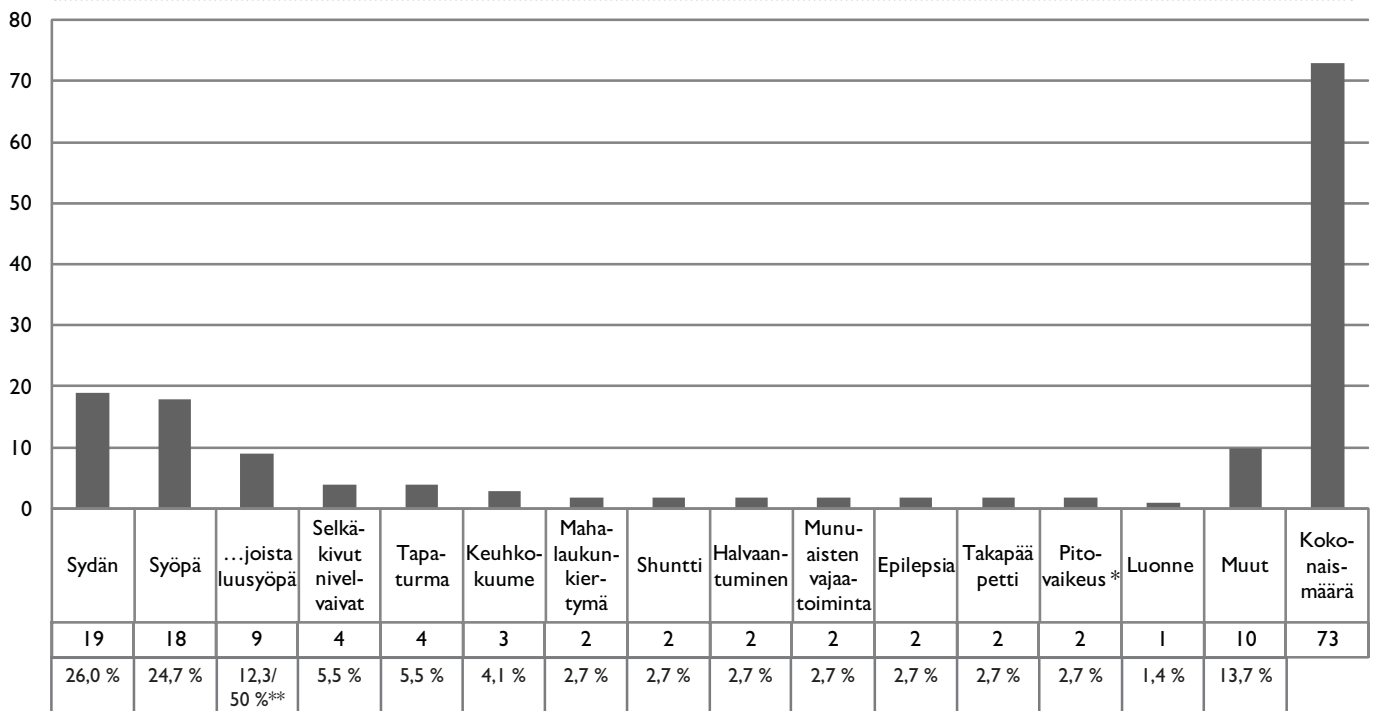
Onko koirallanne

* Kohtutulehdus, ei jalostukseen sopiva

KUOLINSYYT

Kuolleista koirista tuli vastauksia 73 kpl. Alla on erittely kappalemäärinä ja prosentteina.

Muita syitä joita yksi kutakin: komplikaatiot sekktion jälkeen, äkillinen käytöksen muutos, trombosytopenia =verihiutaleniukkuus, nukkui pois, olisikohan ikä?, system failure / ikä, epäilty aivokasvain, borrelioosi, AIHA?, liikuntakyvyn heikkenemisen vuoksi

* metsästysvietti sisaren kanssa aiheutti ongelmia (peurat)

** 12,3/50 luusyöpiä 12,3 % kokonaismäärästä ja 50 % syöpien kokonaismäärästä